

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 227.424 van 16 mei 2014
in de zaak A. 204.816/X-15.111.**

In zake :

1. Pieter SPAEPEN
 2. Annemie BODEN
 3. Wouter BLONDEEL
 4. Dorien WUYTS
 5. Stijn DEJONCKHEERE
 6. Isabel DE BUYSSCHER
 7. Marijke BOON
 8. Anne CARDYN
 9. Friedl MAERTENS
 10. Thierry CORNETTE
 11. Goedele WILLEMS
 12. Filip FACHE
 13. Ana GARCIA
 14. Yves VANRENTERGHEM
 15. Christine WEYNE
 16. Thomas VANDEN BERGHE
 17. Lieve VAN EECKHOUTTE
 18. Sumant KUMAR
 19. Eszter BALOGH
 20. Marc VERSTRAETEN
- bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Martin Denys
kantoor houdend te 1560 Hoeilaart
de Quirinilaan 2
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de STAD LEUVEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bert Beelen
kantoor houdend te 3000 Leuven
Justus Lipsiusstraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de PROVINCIE VLAAMS-BRABANT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dany Socquet
kantoor houdend te 3080 Tervuren
Merenstraat 28
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen :

1. de NV DE GOEDE HERDER
2. de NV RESITERRA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Yves Loix
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
bij wie woonplaats wordt gekozen
3. de KATHOLIEKE UNIVERSITEIT TE LEUVEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Bergé
kantoor houdend te 3000 Leuven
Naamsestraat 165
bij wie woonplaats wordt gekozen
4. Lieven DE MULDER
5. Louis STIENAERS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Erika Rentmeesters en Wim De Cuyper
kantoor houdend te 9100 Sint-Niklaas
Vijfstraten 57
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 11 mei 2012, strekt tot de nietigverklaring van :
 - het besluit van 20 december 2011 van de gemeenteraad van de stad Leuven houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Benedenstad II - Janseniusshof”, en
 - het besluit van 2 februari 2012 van de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant houdende goedkeuring van het voormelde gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 220.701 van 24 september 2012 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen verworpen.

Bij arrest nr. 226.939 van 28 maart 2014 heropent de Raad van State het debat en wordt de zaak opnieuw opgeroepen op de openbare terechtzitting van 4 april 2014.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat John Toury, die *loco* advocaat Martin Denys verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Dany Socquet, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, advocaat Jeroen De Coninck, die *loco* advocaat Bert Beelen verschijnt voor de eerste verwerende partij, advocaat Katrien Vergauwen, die *loco* advocaat Yves Loix verschijnt voor de tussenkomende partijen sub 1 en 2, die tevens *loco* advocaat Jan Bergé verschijnt voor de tussenkomende partij sub 3, en die eveneens *loco* advocaat Erika Rentmeesters verschijnt voor de tussenkomende partijen sub 4 en 5, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Voor de uiteenzetting van de feiten kan verwezen worden naar het arrest nr. 220.701 van 24 september 2012.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Tijdigheid

4. In de mate dat de tweede verwerende partij opmerkt dat “uit het bewijs van aangetekende zending zal dienen te blijken dat verzoekster heeft

gereageerd binnen de hiertoe voorziene verjaringstermijn van 60 dagen”, dient te worden vastgesteld dat uit de poststempel blijkt dat het verzoekschrift op 11 mei 2012 – en dus tijdig – per aangetekende zending aan de Raad van State werd toegezonden.

Belang

Standpunt van de partijen

5. Ter ondersteuning van hun belang bij de vordering zetten de verzoekende partijen in het verzoekschrift uiteen dat zij allen eigenaars zijn van een woning in het plangebied en dat zij rechtstreeks geconfronteerd zullen worden met de nadelen die uit het bestreden gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: gemeentelijk RUP) zullen voortvloeien. Meer bepaald voeren de verzoekende partijen aan dat zij door de inneming van het binnengebied te maken zullen krijgen met nadelen zoals rechtstreekse inkijk, schending van de privacy, overlast door de grote densiteit,... Verder menen zij dat hun bestaande leefomgeving op een dermate sterke wijze zal worden aangetast dat het niet meer aangenaam wonen zal zijn. Ze zullen moeten leven in een omgeving waarin elk groen teniet wordt gedaan door torenhoge woonblokken. Het groene binnengebied zoals dit op heden bestaat en dat het leven in de verstedelijkte omgeving draagbaar maakt, zal volledig verdwijnen.

6. De tweede verwerende partij werpt een exceptie van onontvankelijkheid wegens het gebrek aan het rechtens vereiste belang op. Ze voert aan dat de verzoekende partijen niet het algemeen belang kunnen nastreven, doch zeer concreet dienen uiteen te zetten welk belang zij al zouden hebben om het gemeentelijk RUP aan te vechten voor de Raad van State. Het loutere feit dat de verzoekende partijen in de omgeving wonen impliceert geenszins een persoonlijk aanwijsbaar belang. De verzoekende partijen slagen er niet in aan te tonen dat de vooropgestelde ontwikkeling van het gemeentelijk RUP hun woongenot op een ernstige manier zou gaan verstoren.

7. De derde tussenkomende partij werpt in haar toelichtende memorie een gelijkaardige exceptie op, stellende dat de verzoekende partijen niet aantonen dat de bestreden beslissingen voor hen een zeker en actueel nadeel met zich meebrengen. De verzoekende partijen beperken zich tot het aanhalen van enkele vaag geformuleerde nadelen, zoals inkijk, schending van de privacy en overlast door de grote dichtheid, en verduidelijken niet welke concrete elementen hiertoe bijdragen. In dit opzicht merkt de derde tussenkomende partij tevens op dat het verzoekschrift uitgaat van maar liefst 20 personen met in totaal 11 verschillende adressen, zonder dat enig onderscheid wordt gemaakt naargelang de precieze ligging van de respectieve percelen. Er wordt nergens een specificatie gegeven van de vermeende nadelen per persoon, of per perceel. Er wordt geenszins aangetoond dat iedere verzoeker individueel over een persoonlijk belang beschikt. Voorts doet de derde tussenkomende partij gelden dat de door de verzoekende partijen aangevoerde nadelen niet rechtstreeks voortvloeien uit de bestreden beslissingen, aangezien deze allerminst een vergunning inhouden om tot de werken over te gaan. Ten slotte haalt de derde tussenkomende partij aan dat de verzoekende partijen evenmin aantonen dat de gevraagde nietigverklaring hen enig persoonlijk en rechtstreeks voordeel kan opleveren.

8. Met twee aangetekende brieven van 1 oktober 2013 bezorgen de eerste en de tweede tussenkomende partij de Raad van State enkele definitieve stedenbouwkundige vergunningen die zij inmiddels hebben verkregen voor de binnen het plangebied voorziene projecten. Het betreft een vergunning voor het bouwen van een uitbreiding aan de studentenhuisvesting “De Goede Herder”, een vergunning voor het verbouwen van het voormalige Landbouwinstituut tot appartementen en handelsruimten, een vergunning tot slopen van leegstaande gebouwen en labo’s, een vergunning voor het bouwen van een appartementsgebouw (blok 1A) en een vergunning voor het bouwen van een bouwvolume met 19 appartementen (blok 1B). Daarnaast werd ook een verkavelingsvergunning verleend. Op basis van deze stukken betwisten de eerste en de tweede tussenkomende partij het actueel belang van de verzoekende partijen.

9. In hun laatste memorie stellen de verzoekende partijen dat de afgeleverde vergunningen weinig tot niets veranderen aan het aangetoonde belang. De vergunning tot verbouwing van het voormalig landbouwinstituut betreft de verbouwing van een bestaand beschermd monument. Het effect op de densiteit van het binnengebied en op de woonbeleving van de verzoekende partijen is minimaal. Ook de vergunning voor de sloop van leegstaande gebouwen heeft geen enkele impact op de densiteit. Voorts worden de twee kleine appartementsgebouwen (1A en 1B) voor een groot deel voorzien op plaatsen waar reeds eerder gebouwen stonden. Het betreft dus voor een deel vervanging van bestaande bebouwing. De impact van de afgeleverde vergunningen op de toekomstige mogelijkheden naar densiteit is dan ook klein.

10. In hun laatste memories verduidelijken de eerste en de tweede tussenkommende partij dat de verleende verkavelingsvergunning 104 eenheden beslaat op een totaal van 206 eenheden. Van de gebouwen zijn 51 eenheden vergund en intussen in aanbouw. Er kan dan ook geenszins worden voorgehouden dat de betrokken vergunningen slechts een klein deel van het plangebied betreffen. De opmerking van de verzoekende partijen dat de gebouwen voor een groot deel worden voorzien op plaatsen waar reeds eerder gebouwen stonden en dus slechts als vervanging van de bestaande gebouwen dienen te worden aanzien, kan niet worden gevolgd. De uitbreiding en het bouwen van de appartementen heeft sowieso gevolgen op de densiteit in het binnengebied. Deze densiteit is net de reden waarom de verzoekende partijen om de nietigverklaring van het RUP verzoeken.

11. Ook de derde tussenkommende partij stelt in de laatste memorie dat de verzoekende partijen geen actueel belang meer hebben bij hun vordering, gelet op de verleende stedenbouwkundige vergunningen.

Beoordeling

12. Het wordt niet betwist dat de verzoekende partijen allen eigenaar zijn van een woning binnen het plangebied. Hierdoor alleen al doen zij

in beginsel blijken van het rechtens vereiste belang bij de vordering. In hun verzoekschrift enten de verzoekende partijen hun belang op de nadelen die zij menen te zullen ondervinden door de inneming van het binnengebied, gekenmerkt door een hoge densiteit. Deze belangen blijken voor alle verzoekende partijen gelijklopend te zijn. Er bestond dan ook geen noodzaak om de aangevoerde nadelen per verzoekende partij of per perceel te concretiseren. De omstandigheid dat de inneming van het binnengebied slechts mogelijk is na het afleveren van de nodige stedenbouwkundige vergunningen, maakt het belang van de verzoekende partijen niet onrechtstreeks. Immers vinden de later te verlenen stedenbouwkundige vergunningen hun noodzakelijke, juridische grondslag in het aangevochten plan.

13. De omstandigheid dat inmiddels een verkavelingsvergunning en enkele stedenbouwkundige vergunningen voor bepaalde projecten in het binnengebied werden verleend, maakt niet dat de verzoekende partijen hun belang bij de vordering zouden verliezen. Alleszins dient met de verzoekende partijen te worden vastgesteld dat hierdoor slechts een deel van het binnengebied kan worden gerealiseerd, en dat het hoofdzakelijk vervanging van bestaande bebouwing betreft. Er resten nog steeds een aantal onvergunde projecten, die de bebouwingsgraad aanzienlijk zullen doen toenemen. Het belang gesteund op de nadelen die de verzoekende partijen menen te zullen ondervinden als gevolg van de hoge densiteit in het binnengebied, blijft dan ook behouden.

14. De excepties worden verworpen.

Verzoek tot voortzetting

Uiteenzetting van de exceptie

15. De eerste en de tweede tussenkomende partij werpen in hun toelichtende memorie op dat het na het schorsingsarrest ingediende verzoek tot voortzetting een eerder omvangrijke aanvullende uiteenzetting bevat van de door de verzoekende partijen geformuleerde middelen. Het voormelde procedurestuk

strekt er echter geenszins toe de middelen verder toe te lichten, laat staan er een andere wending aan te geven. Het verzoek tot voortzetting kan dan ook slechts weerhouden worden in de mate daarin verzocht wordt om de procedure voort te zetten.

Beoordeling

16. De eerste en de tweede tussenkomende partij werpen terecht op dat met de feitelijke en juridische argumentatie die is opgenomen in het verzoekschrift tot voortzetting geen rekening kan worden gehouden bij de beoordeling van de zaak, aangezien ze niet in een verzoek tot voortzetting behoort, maar in de geëigende rechtsplegingstukken die daarvoor zijn voorzien.

17. De exceptie is gegrond.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

18. De verzoekende partijen leiden een eerste middel af uit de schending van artikel 2.2.14, §6, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), de materiële motiveringsplicht en de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

In een eerste onderdeel van het middel doen de verzoekende partijen gelden dat de termijn voor de definitieve vaststelling van het RUP zoals bepaald in artikel 2.2.14, §6, VCRO werd overschreden, zodat het ontwerp van RUP reeds vervallen was op het moment dat het door de gemeenteraad definitief werd vastgesteld. De verzoekende partijen stellen geen kennis te hebben van enige beslissing tot verlenging van de termijn. Voor het geval dergelijke

beslissing zou bestaan, maken de verzoekende partijen uitdrukkelijk voorbehoud om hun argumentatie verder uit te breiden.

In een tweede middelonderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat zij tijdens het openbaar onderzoek “zeer krachtige en pertinente opmerkingen” hebben geformuleerd die door de gemeenteraad onbeantwoord zijn gebleven. “Sommige bezwaren” werden volgens de verzoekende partijen “zeer summier doch meestal naast de kwestie” door de Gecoro beantwoord. Volgens de verzoekende partijen dienden de bezwaren alleszins in het definitief vastgestelde gemeentelijk RUP te worden verwerkt en diende de gemeenteraad de bezwaren op een gemotiveerde wijze te weerleggen. Het is in strijd met het materieel motiveringsbeginsel dat in het bestreden gemeentelijk RUP, niets is terug te vinden van hun bezwaren.

19. In de memorie van wederantwoord verwijzen de verzoekende partijen wat het eerste onderdeel van het middel betreft, naar de uiteenzetting in het inleidend verzoekschrift.

Met betrekking tot het tweede onderdeel van het middel verwijzen de verzoekende partijen bij wijze van “[e]en voorbeeld” naar het bezwaar B10 in verband met de bebouwingsdichtheid en bezwaar D4 waarin werd aangevoerd dat zonder motivatie werd afgeweken van de algemene bouwverordening. Ze zetten op uitvoerige wijze uiteen waarom zij menen dat deze bezwaren onvoldoende werden beantwoord of er onvoldoende rekening mee werd gehouden.

Beoordeling

Eerste onderdeel

20. Artikel 2.2.14, §6, VCRO luidt als volgt:

“§ 6. De gemeenteraad stelt binnen honderdtachtig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan slechts wijzigingen worden aangebracht, die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen of de adviezen, uitgebracht door de aangeduide diensten en overheden, of het advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening.

De definitieve vaststelling van het plan kan echter geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde plan.

Op gemotiveerd verzoek van het college van burgemeester en schepenen beslist de gemeenteraad over de verlenging met zestig dagen van de termijn waarbinnen het plan moet worden vastgesteld.”

21. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat het openbaar onderzoek georganiseerd werd van 28 februari 2011 tot en met 28 april 2011, een gegeven dat door geen van de partijen wordt betwist. Verder blijkt dat de gemeenteraad van de stad Leuven op 24 oktober 2011 op vraag van het college van burgemeester en schepenen de termijn tot goedkeuring van het gemeentelijk RUP met 60 dagen heeft verlengd. In zitting van 20 december 2011 is de gemeenteraad van de stad Leuven overgegaan tot de definitieve vaststelling van het bestreden gemeentelijk RUP. Zodoende is het bestreden plan binnen de termijn bepaald in artikel 2.2.14, § 6, VCRO definitief vastgesteld.

22. Het eerste onderdeel is niet gegrond.

Tweede onderdeel

23. In de uiteenzetting van het tweede middelonderdeel in het verzoekschrift beperken de verzoekende partijen zich ertoe op algemene wijze te

stellen dat “sommige bezwaren” zoals geuit tijdens het openbaar onderzoek “zeer summier doch meestal naast de kwestie” werden onderzocht en beantwoord, zonder de door hen ingediende bezwaren concreet bij het middelonderdeel te betrekken en te verduidelijken in welke zin bepaalde bezwaren onvoldoende zouden zijn onderzocht en beantwoord. Het komt de Raad van State niet toe de ingediende bezwaarschriften zelf te onderzoeken en na te gaan op welke punten deze al dan niet afdoende zijn beantwoord.

24. Voorts volstaat het dat uit het advies van de Gecoro of uit het besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk RUP voor de bezwaarindiener op begrijpelijke wijze blijkt waarom zijn bezwaar niet gegrond werd bevonden, waarbij de bezwaarindiener in de tekst zelf van het advies van de Gecoro of van het besluit van de gemeenteraad een afdoend antwoord op zijn bezwaarschrift moet kunnen vinden, hetzij in een individuele stellingname, hetzij in een algemene richtlijn van de Gecoro die op zijn bezwaar begrijpelijk toepasselijk is, hetzij in het antwoord op een bezwaar of opmerking van een andere particulier of op een advies van een overheidsinstantie. Alleszins dient te worden vastgesteld dat de bezwaarschriften van de verzoekende partijen werden opgenomen en besproken in het advies van 5 juli 2011 van de Gecoro, dat als bijlage bij het eerste bestreden besluit is gevoegd.

25. In zoverre de verzoekende partijen er voor het eerst in hun memorie van wederantwoord toe komen om enkele bezwaren op concrete wijze in hun uiteenzetting betrekken, is deze uiteenzetting laattijdig en derhalve onontvankelijk. Nu de nodige stukken de verzoekende partijen reeds op het ogenblik van het indienen van het beroep bekend waren, dienden zij deze argumentatie, ter vrijwaring van de rechten van verdediging van de tegenpartijen, reeds in hun verzoekschrift te ontwikkelen. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen in hun laatste memorie voorhouden, komt de argumentatie in de memorie van wederantwoord niet louter neer op een nadere toelichting van hun argumentatie uit het verzoekschrift of een weerlegging van de stelling van de tegenpartijen, maar betreft het wel degelijk een onontvankelijke uitbreiding van het middel.

26. Het tweede onderdeel van het middel is niet gegrond.

27. Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

28. De verzoekende partijen leiden een tweede middel af uit de schending van artikel 8 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 1.1.4 VCRO en de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel.

In de toelichting bij het middel zetten de verzoekende partijen uiteen dat overeenkomstig artikel 8 EVRM iedereen recht heeft om zich af te zonderen van de storende elementen van de buitenwereld en in een rustige leefomgeving te kunnen vertoeven. De verzoekende partijen doen gelden dat zij op heden rust vinden in hun stadstuinjes en van het groen en de privacy genieten dat het binnengebied tussen de Kapucijnenvoer, de Minderbroederstraat en de Janseniusstraat hen te bieden heeft. Dit rustige en groene binnengebied dat hen de nodige rust en privacy biedt en als het ware de drukte die zij dagelijks aan de straatkant van hun woning moeten ondervinden, compenseert, is volgens de verzoekende partijen onbetwistbaar noodzakelijk om in de directe omgeving op een leefbare en tevens op een kindvriendelijke manier te kunnen leven. Indien het binnengebied zal worden bebouwd, zal de situatie volgens de verzoekende partijen totaal onleefbaar worden. De verzoekende partijen stellen dat zij door de inplanting van honderden woningen in hun achtertuin ernstige nadelen zullen ondervinden en geenszins nog rustig zullen kunnen wonen. Tevens menen zij geconfronteerd te zullen worden met rechtstreekse inkijken, wat het einde betekent van elke vorm van privacy.

29. In de memorie van wederantwoord stellen de verzoekende partijen nog dat “[n]och de noden noch de impact van het project op de huidige bewoners binnen dit RUP [...] afdoende [werden] bepaald”. In de eerste plaats wijzen de verzoekende partijen op de te grote dichtheid voor het volledige RUP. Met betrekking tot de bebouwingsdichtheid ontbreekt de nodige informatie om een correcte inschatting te maken. De bebouwingsgraad is nochtans één van de belangrijkste parameters om de woonkwaliteit in te schatten. De “overmatige, niet gekwantificeerde (en bijgevolg onvoldoende evalueerbare) bebouwing” vormt volgens de verzoekende partijen een willekeurige inmenging in het privé en gezinsleven. Ook andere specifieke eigenschappen van het RUP zijn volgens de verzoekende partijen niet aan bod gekomen. Zo is het nieuwe parkgebied, gezien vanuit de woningen van de verzoekende partijen, gesitueerd achter de nieuw te bouwen wooneenheden. Het zal dan ook niet bijdragen tot een compensatie voor de drukte van de Kapucijnenvoer, die als invalsweg wordt gekozen. Gezien de drukte van deze verkeersas, richt de beleving van woonkwaliteit voor de huizen van de verzoekende partijen zich zeer sterk naar het binnengebied en is rust aan de achterzijde van de woningen onontbeerlijk. Bovendien worden de huidige bewoners bijkomend belast door een extra verkeerslus die langsheen de tuinen van de huidige bewoning loopt. Voorts voeren de verzoekende partijen aan dat er een significante daling van het groen is, zowel op kwantitatief als op kwalitatief vlak. Ongeveer 60% van het groen in het RUP zal verhard zijn door middel van een ondergrondse parking. Ten slotte merken de verzoekende partijen nog op dat vooral de leefkwaliteit van de toekomstige bewoners gewaarborgd wordt, terwijl er geen twijfel kan over bestaan dat het bestreden RUP de woonkwaliteit van de verzoekende partijen ernstig zal aantasten.

Beoordeling

30. Er bestaat geen betwisting over dat de wetgeving inzake de ruimtelijke ordening een regeling is in de zin van artikel 8.2 EVRM, die nodig is in het belang van de openbare veiligheid, het economisch welzijn van het land, de bescherming van de gezondheid en van de rechten en vrijheden van anderen.

31. In de toelichtingsnota bij het bestreden gemeentelijk RUP wordt onder “Verantwoording van het project” het volgende gesteld met betrekking tot het binnengebied:

“Enerzijds wenst de stad Leuven haar taakstelling binnen het regionaalstedelijk gebied Leuven (verhogen aanbod van woningen, bedrijventerreinen en andere stedelijke functies) te realiseren. Anderzijds wenst ze haar compacte stedelijke structuur te behouden. Dit door prioritaire (her)ontwikkeling aan hogere dichtheid van locaties binnen de huidige stedelijke structuur, eerder dan bijkomend open ruimte aan te spreken. Tegelijk wil de stad ook de ruimtelijke verscheidenheid consolideren en versterken, door bij ontwikkeling maximaal rekening te houden met de eigenheid van de locatie en specificiteit te creëren.

Het inbreidingsproject zet de algemene beleidslijnen en gebiedsgerichte bepalingen uit het RSL om in een concreet plan. Deze bepalen onder andere dat:

- in de woonontwikkelingsgebieden een bijkomend woonaanbod wordt gecreëerd;
 - de beschikbare ruimte binnen de woonkernen moet optimaal worden benut voor verdichtingsoperaties, maar ook voor de ontwikkeling van kwaliteitsvolle publieke ruimte;
 - een sociale mix nagestreefd wordt door een evenwichtige realisatie van verschillende types van woningen, of door delen te reserveren voor specifieke doelgroepen;
- [...].”

Verder wordt het volgende gesteld met betrekking tot de bebouwingsdichtheid:

“In navolging van het RSL zorgt het RUP in het binnengebied met zijn 241 bijkomende woningen en een dichtheid van ongeveer 84 woningen per ha de drie projectzones beschouwd, voor een aanzienlijke verdichting van het bouwblok. Deze dichtheid vormt naar Leuvense normen een courante dichtheid die in de binnenstad gerealiseerd wordt [...]. De inplanting van de volumes, de nieuwe (semi-)publieke ruimtes, de nieuwe doorsteken, de verhoogde beleving van het erfgoed,... onderdeel van het inbreidingsproject, zorgen voor een kwalitatief totaalproject waarbij deze dichtheid ruimtelijk te verantwoorden is.”

Voorts stelde de eerste verwerende partij, ter aanvulling van het advies van de Gecoro, onder meer het volgende naar aanleiding van een gelijkaardig bezwaar in verband met de schending van rust en privacy:

“F.16.
[...]

Zoals ook aangehaald in het advies van de Gecoro creëert de voorziene afwerking tussen het project Janseniushof en de rijwoningen Kapucijnenvoer op de tussenliggende eigendommen hier een normale binnenstedelijke structuur.

In het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt de garantie geboden dat deze afwerking op een kwalitatieve manier gebeurt door voldoende afstand te garanderen, een centrale zone voor openluchtparkeren te voorzien, geen publieke buitenruimtes op de bovenste verdiepingen toe te laten georiënteerd naar de tuinzone,...

Er zijn dan ook geen significante effecten inzake inkijk- en geluidsoverlast, en dus van privacy en rust, te verwachten.

[...].”

32. De voormelde gegevens in acht genomen, maken de verzoekende partijen met hun algemene uiteenzetting niet aannemelijk dat het bestreden gemeentelijk RUP een willekeurige inmenging zou impliceren in hun privé- en gezinsleven. Evenmin tonen ze aan dat er geen behoorlijke belangenafweging zou hebben plaatsgevonden.

33. In de mate dat de verzoekende partijen voor het eerst in hun memorie van wederantwoord concrete kritiek leveren op de beweerde tekortkomingen wat betreft de evaluatie van de dichtheid, de invalsweg en de beschikbaarheid van het voorgestelde parkgebied, geven zij op laattijdige en onontvankelijke wijze een nieuwe grondslag aan het middel.

34. Het tweede middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

35. De verzoekende partijen leiden een derde middel af uit de schending van “het algemeen rechtsbeginsel van het verbod op eigenrichting, artikel 1.1.4, VCRO, artikel 159 van de Grondwet, de materiële motiveringsplicht in samenhang met artikel 87 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en de beginselen van behoorlijk bestuur, meer specifiek het zorgvuldigheidsbeginsel en het fair play beginsel”.

De verzoekende partijen voeren aan dat het bestreden gemeentelijk RUP op maat van de tweede tussenkomende partij werd geschreven teneinde deze projectontwikkelaar toe te laten het binnengebied te bebouwen. Door het bestreden gemeentelijk RUP hebben de projectgronden van de tweede tussenkomende partij aan waarde gewonnen nu daarop 80 woningen per hectare kunnen worden opgericht daar waar het onder het oorspronkelijke bijzonder plan van aanleg maar 30 woningen per hectare waren. Deze werkwijze is in strijd met artikel 87 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, aangezien de projectontwikkelaar in strijd met de regels op de staatssteun voordelen heeft verkregen. De verzoekende partijen stellen dat ze hierover reeds uitvoerig hun ongenoegen hebben geuit. Zo hebben ze in hun bezwaarschrift gewezen op de problematische situatie waarbij de tweede tussenkomende partij mee rond de tafel zat bij de uittekening van het RUP en bij wijze van spreken duidelijk mee de pen heeft vastgehouden. Deze bezwaren werden door de gemeenteraad zonder enige commentaar naast zich neergelegd. Het antwoord van de Gecoro dat er geen voorafspraken bekend zijn is volgens de verzoekende partijen onjuist, aangezien “één van de eerste documenten van het schepencollege” wel degelijk voorafspraken met de tweede tussenkomende partij omvat. Ze verwijzen dienaangaande naar “document CBS 5 Krachtlijnen RUP 3, antwoord van Resiterra de datum 29 6 2004”. De verzoekende partijen doen gelden dat een ruimtelijk uitvoeringsplan of enig ander bestemmingsplan nooit kan worden opgemaakt ter bevoordeling van één der eigenaars in het plangebied maar steeds de uitwerking dient te zijn van een duurzaam ruimtelijk beleid en dat het bestreden RUP derhalve onwettig is op grond van artikel 159 van de Grondwet.

36. In de memorie van wederantwoord sommen de verzoekende partijen enkele “indicatoren” op die wijzen op een “zeer intensieve betrokkenheid” van de tweede en de derde tussenkomende partij bij de opmaak van het bestreden plan, alsook “indicatoren van negatieve impact/kwaliteit”. Ze besluiten dat de tweede en de derde tussenkomende partij systematisch betrokken waren bij de verschillende fases van het ontwikkelen van het bestreden RUP en dat enkel de formele omzetting van de opgemaakte inrichtingsplannen tot

stedenbouwkundige voorschriften onafhankelijk door de ruimtelijke planners van de stad Leuven werd gedaan. De onafhankelijkheid betrof dan ook enkel de tekstuele uitwerking van wat reeds op de inrichtingsplannen aangegeven was, zonder enige mogelijkheid tot bijsturing. Verder menen de verzoekende partijen dat het gelijkheidsbeginsel werd geschonden, doordat de andere eigenaars van percelen binnen het RUP niet dezelfde mogelijkheden hebben gehad als de tweede en de derde tussenkomende partij. Nergens wordt een verantwoording gegeven voor de leidende en dominante rol die deze partijen hebben opgenomen bij de opmaak van het plan.

37. In de laatste memorie stellen de verzoekende partijen nog dat zij er niet *ipso facto* van uit gaan dat de samenwerking met een projectontwikkelaar niet in het algemeen belang kan zijn, doch dat zij onomstotelijk aantonen dat de samenwerking met de projectontwikkelaar *in casu* moeilijk was en het eindresultaat neerkwam op een compromis. Volgens de verzoekende partijen kan er niet anders dan gesteld worden dat indien men dit moeizame compromis handhaaft er wel degelijk niet gehandeld werd in het algemeen belang. De verzoekende partijen menen dat hiermee het bewijs is geleverd dat indien het algemeen belang werd gevolgd, men tot een ander resultaat zou zijn gekomen.

Ontvankelijkheid van het middel

38. Zowel de eerste verwerende partij als de tussenkomende partijen betwisten het belang van de verzoekende partijen bij dit middel.

39. Wanneer een verzoeker zich beroept op een specifiek belang bij het door hem ingestelde beroep, dan moeten ook de middelen die de verzoeker aanvoert binnen dat belang kunnen worden ingepast. In het verzoekschrift beroepen de verzoekende partijen zich ter adstructie van hun belang bij de vordering op de nadelen die zij als eigenaars en bewoners van percelen die gelegen zijn in het plangebied zullen ondergaan door de wijziging van hun leefomgeving. In de mate dat in het middel de schending van regels wordt

aangevoerd die uitsluitend in het leven zijn geroepen om belangen te beschermen die geheel vreemd zijn aan de belangen waarop de verzoekende partijen zich beroepen, is het middel onontvankelijk. Dit is het geval in de mate dat de schending wordt aangevoerd van artikel 87 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, thans artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

40. Verder werpen de eerste verwerende partij en de tussenkomende partijen terecht op dat het middel onontvankelijk is in zoverre het betrekking heeft op de schending van “het algemeen rechtsbeginsel van het verbod op eigenrichting”, de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het “fair play” beginsel, aangezien in het verzoekschrift niet wordt uiteengezet op welke wijze deze beginselen zouden geschonden zijn. De schending van artikel 159 van de Grondwet wordt evenmin uiteengezet.

41. Het middel is derhalve slechts onontvankelijk in zoverre daarin de schending van artikel 1.1.4, VCRO wordt aangevoerd. De aangevoerde excepties zijn in de aangegeven mate gegrond.

Beoordeling

42. Voor de bewering dat het bestreden plan op maat van de tweede tussenkomende partij werd opgesteld en geschreven, verwijzen de verzoekende partijen naar het feit dat deze partij mee rond de tafel zat bij de uittekening van het gemeentelijk RUP en “bij wijze van spreken duidelijk mee de pen heeft vastgehouden” en naar “document CBS 5 Krachtlijnen RUP 3, antwoord van Resiterra de datum 29 6 2004”. Uit het voormelde document – dat overigens niet door de verzoekende partijen bij hun verzoekschrift wordt gevoegd, doch wel terug te vinden is in het administratief dossier – kan geenszins opgemaakt worden dat het bestreden plan “op maat van” deze projectontwikkelaar zou zijn opgesteld. De verzoekende partijen lijken er verkeerdelijk van uit te gaan dat uit de samenspraak met de tweede tussenkomende partij *ipso facto* moet worden

afgeleid dat het plan niet meer in het algemeen belang kan zijn opgemaakt. De verzoekende partijen voeren in hun verzoekschrift geen verdere elementen aan waaruit blijkt dat het bestreden gemeentelijk RUP niet het algemeen belang maar slechts de belangen van de tweede tussenkomende partij zou willen dienen. Met de nieuwe feitelijke invulling van het middel in de memorie van wederantwoord kan geen rekening worden gehouden, gezien deze laattijdig en dus onontvankelijk is. Dit geldt evenzeer in de mate dat daarin voor het eerst de schending van het gelijkheidsbeginsel wordt opgeworpen.

43. De verzoekende partijen maken niet concreet aannemelijk dat bij de vaststelling van het bestreden gemeentelijk RUP niet het algemeen belang vooropstond.

44. Het derde middel is niet gegrond.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

45. In een vierde middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 11 en 12 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten (hierna: het monumentendecreet), artikel 1.1.4, VCRO, de materiële motiveringsplicht en de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel.

Samengevat doen de verzoekende partijen gelden dat het bestreden plan in de bebouwing voorziet van “het perceel gekend onder het nummer 748 D”, terwijl dit perceel bij ministerieel besluit van 22 juli 2011 als stadsgezicht werd geklasseerd en een definitief geworden besluit tot bescherming van een stadsgezicht bij gebreke aan enige uitdrukkelijke wettelijke bepaling niet kan worden opgeheven door een later besluit met reglementair karakter.

46. In de memorie van wederantwoord zetten de verzoekende partijen uiteen dat de bebouwing op “perceel 758D” ingaat tegen de visie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen. Tevens merken ze op dat reeds op de schorsingszitting werd aangegeven “dat het perceel door een menselijke fout verkeerdelijk stond genoteerd als 758D [lees: 748/d]”. Om aan te tonen dat het toestaan van bebouwing op het betrokken perceel wel degelijk strijdig is met het beschermingsdossier volstaat het volgens de verzoekende partijen om de situatie van de bescherming ter hoogte van het tuinpaviljoen (tuin de Goede Herder) te bestuderen. Hierbij is duidelijk dat de afbakening van het stadsgezicht op maat van het bestreden RUP is gemaakt. Ten slotte stellen de verzoekende partij nog dat “[i]ndien de Raad van State zou besluiten dat het verschil in behandeling tussen het afbakenen van het stadsgezicht ter hoogte van het tuinpaviljoen (tuin de Goede Herder) en de tuin gelegen op perceel 758D toch toelaatbaar is, [...] ze niet anders [kan] dan bij het derde middel vast te stellen dat er wel degelijk sprake is van een voorkeursbehandeling voor Resiterra/KULeuven”.

47. In de laatste memorie stellen de verzoekende partijen dat de vergissing met betrekking tot het perceelnummer eenvoudig opmerkbaar was bij het bestuderen van het dossier. Ze voeren aan dat in de memorie van wederantwoord geen nieuwe argumentatie wordt gecreëerd, doch wordt geantwoord op de stellingen van de verwerende en de tussenkomende partijen.

Beoordeling

48. Bij ministerieel besluit van 22 juli 2011 wordt beschermd als stadsgezicht:

“De Minderbroedersstraat vanaf de Zuidelijke Dijle-arm tot aan de stedelijke kruidtuin aan de Kapucijnenvoer, gelegen te Leuven (Leuven), Kapucijnenvoer, Minderbroedersstraat

bekend ten kadaster : Leuven, 4e afdeling, sectie D, perceelnummers 16R (deel), 49R (deel), 50N, 50P, 748S (deel), 751E (deel), 756S (deel), 756T (deel), 758D, 761G, 762D, 763D, 764F (deel), 766D, zonder nr. zoals afgebakend op bijgevoegd plan.”

Noch afgezien van de vraag welk belang de verzoekende partijen hebben bij dit middel, dient alleszins te worden vastgesteld dat luidens het voormelde besluit de bescherming als stadsgezicht geen betrekking heeft op “het perceel gekend onder het nummer 748 D”. In zoverre mist het middel feitelijke grondslag.

49. In de memorie van wederantwoord betrekken de verzoekende partijen hun middel op een ander kadastraal perceel, met name “perceel 758D”. Verder verduidelijken ze dat in het verzoekschrift per vergissing een verkeerd perceelnummer werd opgegeven. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen in hun laatste memorie voorhouden, betreft dit echter geen vergissing die “eenvoudig opmerkbaar [was] bij het bestuderen van het dossier”. Noch voor de tegenpartijen, noch voor de Raad van State was het op basis van de uiteenzetting in het verzoekschrift mogelijk uit te maken op welk perceel het middel betrekking had. In zoverre de verzoekende partijen het middel in de memorie van wederantwoord betrekken op het perceel nr. 758/d wordt derhalve op onontvankelijke wijze een nieuwe grondslag gegeven aan het middel.

50. Het vierde middel is ongegrond.

E. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

51. De verzoekende partijen leiden een vijfde middel af uit de schending van artikel 2.1.2, §§ 1 en 2, VCRO, artikel 2.2.13, VCRO, de materiële motiveringsplicht en de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel, doordat het bestreden gemeentelijk RUP afwijkt van het bindend gedeelte van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (hierna: GRS) van de stad Leuven.

In de toelichting bij het middel doen ze gelden dat “[h]et uitgangspunt van het GRUP om 241 woongelegenheden te creëren [...] zich op

een kunstmatig hoog gehouden en ernstig overschatte woonbehoefte [focust] die totaal in strijd is met de bindende doelstellingen zoals deze voortkomen uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het Ruimtelijk Structuurplan Leuven”. Ze zetten uiteen dat in de bindende bepaling van het GRS van de stad Leuven wordt bepaald dat de ruimte die bijkomend nodig is om te voldoen aan de Vlaamse taakstelling voor het regionaalstedelijk gebied Leuven, niet op het grondgebied van de stad Leuven kan worden gerealiseerd, terwijl in de toelichtingsnota bij het bestreden gemeentelijk RUP te lezen staat dat het gros van de bijkomende woonontwikkeling plaats zal vinden op Leuvens grondgebied. In het bestreden gemeentelijk RUP wordt nergens gemotiveerd, noch aangegeven op welke uitzonderingsbepaling men zich zou kunnen beroepen om in het plangebied van de bindende bepalingen van het GRS van de stad Leuven af te wijken. Verder is de verdichting van 56 woningen per hectare naar 95 strijdig met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hierna: RSV) aangezien daarin wordt gesteld “dat bij de opmaak van de woningprogrammatie de keuze tussen verdichting, ontlichting en het vrijwaren van gebieden afgewogen moet worden ten opzichte van de kwantitatieve optie inzake het te realiseren aanbod van woningbouw, de evenwichtige ontwikkeling van het huisvestingsbeleid in het stedelijk gebied en de ruimtelijke potenties van de projectsite en haar omgeving”. De verzoekende partijen stellen dat “[i]n de mate dat het GRUP voor gevolg heeft dat de woondichtheid dermate proporties aanneemt dat de leefkwaliteit van de huidige bewoners totaal verloren gaat,[...] bezwaarlijk [kan] worden gesteld dat hiermee uitwerking wordt gegeven aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zoals dit recentelijk door de Vlaamse Regering werd herzien”.

52. In de memorie van wederantwoord stellen de verzoekende partijen nog dat in strijd met het RSV met betrekking tot het bestreden plan geen afweging op wijkniveau werd doorgevoerd. Er worden in de toelichtingsnota enkel algemene beschouwingen inzake stedelijke dichtheid en de verenigbaarheid met het RSV opgenomen. De eerste verwerende partij geeft niet aan hoe men de tussenstap tussen de doelstellingen op het Leuvense niveau vertaald heeft naar deze voor het bestreden gemeentelijk RUP. De analyse op schaal van het volledige gemeentelijk RUP en van de wijk wordt overgeslagen en er wordt

dadelijk doorgedaan naar de ontwikkelingen in de projectzones. De door het GRS vooropgestelde norm van 47 woningen per hectare wordt zonder enige vorm van verantwoording op grote schaal systematisch overschreden. Nochtans vormt deze norm de eerste stap in de vertaling van de doelstellingen op het niveau van de stad Leuven naar het wijkniveau. Grondige evaluatie van de evolutie van deze norm in functie van reeds gerealiseerde en nog geplande woonontwikkeling is onontbeerlijk.

Beoordeling

53. De verzoekende partijen baseren zich op de volgende bindende bepaling van het GRS van de stad Leuven:

“3.2.4 De ruimte die bijkomend nodig is om te voldoen aan de Vlaamse taakstelling voor het regionaalstedelijk gebied Leuven, kan niet op het grondgebied van de stad Leuven worden gerealiseerd. De stad beschouwt dat als een uitgangspunt voor de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Leuven.”

De verwerende en de tussenkomenende partijen merken terecht op dat deze bepaling deel uitmaakt van hoofdstuk 3 van de bindende bepalingen van het GRS van de stad Leuven getiteld “Economische en centrumstructuur”, en meer bepaald een bepaling betreft aangaande de taakstelling betreffende de economische structuur. Deze bepaling kan dan ook niet nuttig betrokken worden op de woonontwikkeling zoals voorzien in het bestreden gemeentelijk RUP.

54. De verzoekende partijen tonen geen strijdigheid met het GRS van de stad Leuven aan.

55. Ook de strijdigheid met het RSV wordt door de verzoekende partijen niet concreet aannemelijk gemaakt. Rekening houdend met de uiteenzetting in de toelichtingsnota, waarin de relatie met het RSV wordt toegelicht, is de loutere verwijzing naar een bepaling uit het RSV op zich niet van aard de strijdigheid van het bestreden gemeentelijk RUP met het RSV aan te tonen. De verdere uitwerking van dit middel in de memorie van wederantwoord is laattijdig en bijgevolg onontvankelijk.

56. Het vijfde middel is niet gegrond.

F. Zesde middel

Standpunt van de partijen

57. De verzoekende partijen voeren in een zesde middel de schending aan van artikel 1.1.4 VCRO, artikel 2.1.2, § 3, VCRO, de standstillverplichting, de materiële motiveringsplicht en de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel.

Teneinde de aangevoerde schending van artikel 1.1.4 VCRO toe te lichten, verwijzen de verzoekende partijen naar hun uiteenzetting bij het eerste middel, “namelijk de onredelijke verdichting van het binnengebied en de overdreven densiteit aan woongelegenheden die voorop wordt gesteld”. Tevens wijzen de verzoekende partijen in dit opzicht op “de problematiek van de vernietiging van de groene ruimten”, waarbij ze preciseren dat het gemeentelijk RUP “onherroepelijk het einde [betekent] van een uiterst belangrijk stukje natuur in de stad”, vermits het bestaande groen, en dan voornamelijk de tuin van de Goede Herder en de Tuin Charlet, zal verdwijnen, wat een bijzonder grote impact zal hebben op hun leefomgeving. Nochtans verzet de standstillverplichting zich tegen een duidelijke achteruitgang op het vlak van de groene ruimte evenals op het vlak van de levens- en woonkwaliteit. Voorts wijzen de verzoekende partijen op het richtinggevend gedeelte van het GRS van de stad Leuven dat aangeeft dat naast het optimaliseren van het bestaande aanbod aan groene ruimte in de verstedelijkte gebieden, er eveneens zal gezocht moeten worden naar een effectieve uitbreiding van het aanbod en doen ze gelden dat geenszins gemotiveerd wordt om welke redenen er *in casu* voldoende motieven zijn om over te gaan tot “de totale vernietiging van het huidige groene binnengebied”.

58. In de memorie van wederantwoord voeren de verzoekende partijen nog aan dat “[n]och in de toelichtingsnota noch in de besprekingen van de bezwaren door de Gecoro wordt melding gemaakt van informatie betreffende

de huidige situatie, noch informatie betreffende de te behalen objectieven voor de volledige zone van het gemeentelijk RUP”. De verzoekende partijen doen gelden dat “dergelijk subjectieve, gevoelsmatige evaluatie” niet tot een gegronde afweging kan leiden. Volgens de verzoekende partijen blijkt het tekort aan evaluatie ook uit het feit dat hun bezwaar met betrekking tot de afwijkingen van de algemene bouwverordening werd genegeerd. In zoverre door de tegenpartijen wordt opgeworpen dat er qua oppervlakte vergelijkbare groenvoorzieningen zijn, merken de verzoekende partijen op dat grote delen van deze groenvoorzieningen bestaan uit groen bovenop een ondergrondse parking. Bovendien wordt het groen in het bestreden gemeentelijk RUP voorzien langs de zijkant van het gebied, terwijl het zich thans in het midden van het gebied bevindt. Dit houdt in dat de gevolgen van de overmatige densiteit zich in de eerste plaats zullen laten voelen aan de andere zijde van het project, waar de huidige bewoning gesitueerd is. Ten slotte verduidelijken de verzoekende partijen dat zij geen bezwaar hebben tegen het ontwikkelen van het binnengebied op zich, doch wel tegen de densiteit en concrete invulling ervan.

Beoordeling

59. Uit de wetsgeschiedenis van artikel 1.1.4 VCRO blijkt dat deze bepaling het doel van het ruimtelijk ordeningsbeleid aangeeft, waarbij de duurzame ruimtelijke ordening centraal staat (*Parl.St.* VI.Parl. 1998-1999, nr. 1332-1, p. 10). De vereiste dat de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar worden afgewogen benadrukt het facetmatig karakter van de ruimtelijke ordening. Voorts blijkt uit de wetsgeschiedenis dat bij de gelijktijdige onderlinge afweging van deze verschillende maatschappelijke activiteiten één bepaalde behoefte zwaarder kan doorwegen in een bepaalde situatie (*Parl.St.* VI.Parl. 1995-1996, nr. 360-3, p. 18). Een bepaalde ruimtelijke behoefte kan derhalve na afweging in een bepaalde situatie niet noodzakelijk gelijkwaardig voorkomen aan een andere ruimtelijke behoefte. De diverse binnen artikel 1.1.4 VCRO bedoelde behoeften en de daarmee gepaard gaande aanspraken op de ruimte moeten evenwichtig tegen mekaar worden afgewogen en bij deze afweging dient rekening te worden

gehouden met de ruimtelijke draagkracht van de omgeving. De Raad van State oefent hierop enkel de redelijkheidstoets uit, vermits het aan de bevoegde overheden toekomt de nodige beleidskeuzes te maken. Het komt de verzoekende partij, die de genoemde bepaling geschonden acht, toe om aan te tonen dat de gemaakte keuze de redelijkheidsgrenzen te buiten gaat.

60. De verzoekende partijen beperken zich tot de loutere bewering dat er sprake is van een “onredelijke verdichting van het binnengebied” en een “totale vernietiging van de bestaande groene binnenomgeving”.

61. De verwerende partijen wijzen in dit opzicht terecht op de bij de planopmaak uitgebrachte adviezen, waarin uitvoerig wordt ingegaan op deze problematiek. In antwoord op gelijkaardige bezwaren wordt in het advies van de Gecoro, zoals aangevuld door de stad Leuven, het volgende gesteld:

“A.1.

[...] De afweging voor de selectie van de inbreidingsgebieden (woonontwikkelingsgebieden) in de binnenstad, komt aan bod onder de thema's ‘Relatie met structuurplannen/beleidsplannen’ en ‘Dichtheid/schaal’. De motivatie voor de woontypologieën onder het thema ‘Woontypologie’.

[...]

B.4.

[...]

De GECORO erkent het belang van het afwegen van verdichting en ontlichten in de stedelijke gebieden, maar is niet van oordeel dat deze afweging niet werd gemaakt. De afweging tussen het verdichten, ontlichten en vrijwaren van gebieden werd immers gemaakt in het kader van de opmaak van het RSL. Het begrip *green field* is hier niet van toepassing. Het RSV pleit daarnaast nog steeds voor het concentreren in stedelijke gebieden.

Vervolgens is de GECORO van oordeel dat een uitgebreid ontwerpend onderzoek aan de basis ligt van de verdichting en bijgevolg niet louter kwantitatief wordt benaderd. Zo wordt er via de opbouw van het plan afgestemd op de bestaande bebouwing en historisch erfgoed, samen met andere doorgangen voor zacht verkeer een belangrijke schakel van het Dijlepad en publieke groene ruimte vastgelegd.

De afweging tussen het verdichten, ontlichten en vrijwaren van gebieden die gemaakt werd in het kader van de opmaak van het RSL heeft bijvoorbeeld geleid tot een selectie van gebieden die niet voor bebouwing werd weerhouden (bv. woonreservegebied Lemingbeekvallei) en een selectie van hele reeks, waaronder deze site, als woonontwikkelingsgebied.

De stad Leuven wenst te benadrukken dat de uitspraken van het RSL niet leiden tot dichtheidsnormen voor de individuele woonontwikkelingsgebieden. Het is niet correct om de motivering van het RUP op louter kwantitatieve analyses te willen beoordelen, zoals ook blijkt uit de adviezen.

Daarnaast geeft het agentschap Ruimte & Erfgoed in haar advies aan dat het in het ontwerp RUP gaat om een grote verdichting maar, gelet op de ligging van het plangebied binnen het regionaal stedelijk gebied Leuven, deze kan worden ondersteund. De deputatie van de provincie Vlaams-Brabant stelt in haar advies dat de verdichting die in voorliggend plan wordt beoogd, gebeurt met aandacht voor structurele open ruimte-elementen en het historisch erfgoed.

[...]

J.1.

[...]

Het RUP claimt een evenwichtige afweging te maken tussen bebouwde en open ruimte, waarbij een aantal ontwerpkeuzes werden gemaakt. Dit gaat gepaard met het herorganiseren van de groene en open ruimte.

De realisatie van groene ruimte binnen het RUP was één van de kwaliteiten in dit RUP en moet steeds worden bewaakt.

De keuze voor inbreiding in het bestaand woongebied, ondersteund door de beleidsopties in de ruimtelijke ordening op provinciaal en Vlaams niveau, noodzaken de stad om bepaalde groene binnengebieden voor bebouwing te bestemmen. Uitvoering van het bestaande BPA zou bovendien ook tot het aansnijden van dit binnengebied hebben geleid.

In navolging van het RSL maakt de stad Leuven de keuze om een publiek toegankelijk Dijlepark met Dijlepad te voorzien aan de Dijle en dus te vrijwaren van bebouwing.

Hoewel de bestaande tuin van het voormalig klooster van de Goede Herder niet wordt behouden, voorziet het plan in het binnengebied wel een groene collectieve private buitenruimte met semipubliek karakter. Binnen projectzone 1 voorziet het RUP een ruime zone voor private buitenruimte 1 (PB1) waarbinnen een deel van het waardevolle groen kan behouden blijven.”

62. Afgezet tegen de geciteerde motivering, slagen de verzoekende partijen er niet in enige schending van artikel 1.1.4, VCRO aan te tonen.

63. In de mate dat de verzoekende partijen de strijdigheid met het GRS van de stad Leuven aanvoeren, beperken zij zich tot het citeren van de algemene bepaling uit het richtinggevende gedeelte 1 aangaande de openruimte structuur waarin gesteld wordt dat “[n]aast het optimaliseren van het bestaande aanbod, [...] eveneens [zal] gezocht moeten worden naar een effectieve uitbreiding van het aanbod”. Hierdoor gaan ze voorbij aan de bepalingen van het

richtinggevend gedeelte 2 van het GRS van de stad Leuven, die meer specifiek aangaande de herontwikkelingslocatie “Ziekenhuissite” (WO 48) het volgende stellen:

“- Enerzijds moet de ziekenhuissite een katalysator vormen voor de middeleeuwse kern en in het bijzonder het eerste gedeelte van de Brusselsestraat. Ze kan een trekkersrol vervullen die de benedenstad opnieuw aansluiting doet vinden bij de bovenstad. Er zouden een aantal bezoekersgerichte functies op deze site moeten aangetrokken worden. De intensieve verweving van publieke en private ruimte moet ook in de ziekenhuissite terug te vinden zijn.

- Anderzijds zal de ziekenhuissite aansluiting moeten vinden bij de gordel. Een uitzwerming van bezoekersgerichte functies over deze site is niet wenselijk, omdat dit de woonfunctie teveel zou belasten. In die zin moet de ziekenhuissite dus ook als buffer functioneren.

- Een derde belangrijk thema heeft betrekking op de Dijle die doorheen het gebied stroomt. De bestaande overwelvingen en overbouwingen moeten vrijgemaakt worden, waardoor de rivier kan opgewaardeerd worden als drager van publieke groene ruimte.

- Tenslotte moeten goedgekozen doorsteken voor zacht verkeer aangelegd worden die de maaswijdte van het infrastructuurnetwerk verkleinen. Ook hier kan de Dijle een belangrijke functie vervullen als onderdeel van dit netwerk en als belangrijkste noord- zuidas doorheen het gebied.

[...]

- Ziekenhuissite St.-Pieter en St.-Rafaël (WO48): Na de overbrenging van de ziekenhuis-, onderwijs- en onderzoeksfuncties van de benedenstad naar Gasthuisberg, komt de site in aanmerking voor herontwikkeling i.f.v. wonen en complementaire stedelijke functies (zie ook §14.2.2.E: ‘de ziekenhuissite als katalysator voor de benedenstad en de Dijle’). Het is aangewezen om in de herontwikkeling van de ziekenhuissite enkele aangrenzende gebieden te betrekken: de site ‘De Goede Herder’ (minstens de tuin), de parking van de ziekenhuizen en de bedrijfsgebouwen en de parkeerboxen langs de Janseniusstraat. De site is geselecteerd als vragend ensemble ‘ziekenhuissite’. Creatie van groene ruimte langs de Dijle is noodzakelijk (zie ook §14.5.2.A: ‘De Dijle als onderdeel van de publieke ruimte’);

[...]

- De Dijle moet worden open gemaakt bij de ontwikkeling van de ziekenhuissite. Een aantal publieke en semi-publieke groene ruimten worden op deze plaats gekoppeld aan het Dijlepad.

Herlocalisatie van de Spar-supermarkt in de Brusselsestraat is wenselijk (eventueel naar de ziekenhuissite) zodat ook hier de overwelving kan verdwijnen.”

Met betrekking tot een gelijkaardig bezwaar heeft de Gecoro in haar advies verder onder meer het volgende gesteld:

“B.14.

[...]

De afweging van de groengebieden op Leuvens grondgebied (incl. binnenstedelijke groengebieden) gebeurde in het RSL. In voorliggend ontwerp ligt, in navolging van de bepalingen van het RSL (14.2.2.E, p. 146) en het RSV (art. 4.10, p. 372 en art. 6.3.2 p. 57 herziening), de focus op de Dijle als drager van nieuwe groene publieke ruimte. In het project is een nieuw park langs de Dijle voorzien met publiek karakter.”

64. Door de voormelde elementen niet bij hun betoog te betrekken, maken de verzoekende partijen niet aannemelijk dat het bestreden gemeentelijk RUP afwijkt van het GRS van de stad Leuven.

65. De standstillverplichting staat eraan in de weg dat de bevoegde overheid het beschermingsniveau dat wordt geboden door de van toepassing zijnde regelgeving aanzienlijk vermindert, zonder dat er daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang.

De overheid beschikt te dezen over een discretionaire bevoegdheid. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidsstoezicht is de Raad van State niet bevoegd zijn beoordeling ter zake in de plaats te stellen van die van de overheid. Hij vermag enkel na te gaan of de verwerende partijen binnen de grenzen van de hen door de wet toegewezen bevoegdheid zijn gebleven, namelijk of zij een billijk evenwicht tussen de belangen van de verzoekende partijen en de algemene belangen die met het bestreden gemeentelijk RUP worden nagestreefd, hebben bewaard.

De verzoekende partijen beperken zich tot de loutere bewering dat “de tuin van de Goede Herder” en de “Tuin Charlet” zullen verdwijnen, met “een achteruitgang [...] op het vlak van de groene ruimte evenals op het vlak van de levens- en woonkwaliteit” tot gevolg.

Rekening houdende met de hiervoor geciteerde passages uit het advies van de Gecoro en uit de richtinggevende bepalingen van het GRS van de stad Leuven, moet worden besloten dat de daarin ontwikkelde beleidskeuze niet onredelijk voorkomt. De verzoekende partijen maken niet aannemelijk dat de

bestreden besluiten tot gevolg hebben dat het billijk evenwicht tussen het algemeen belang en hun individuele belangen in hun nadeel wordt verbroken.

66. Met hun uiteenzetting in de memorie van wederantwoord trachten de verzoekende partijen een nieuwe grondslag te geven aan het middel. Aangezien deze argumenten reeds in het verzoekschrift ontwikkeld konden worden, is deze uiteenzetting onontvankelijk.

67. Het zesde middel is niet gegrond.

G. Zevende middel

Standpunt van de partijen

68. De verzoekende partijen leiden een zevende middel af uit de schending van artikel 2.2.2, §3, VCRO, het subsidiariteitsbeginsel, alsook van de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

De verzoekende partijen voeren aan dat er nog geen gewestelijk RUP is opgemaakt dat het regionaalstedelijk gebied Leuven afbakt en dat “de stad Leuven zich hier maar ten eerste van bewust is aangezien het GRUP – voor wat betreft de afbakening – volledig gebaseerd is op een niet door het Vlaams Gewest bekrachtigde ‘nota voor publieke consultatie’”. De verzoekende partijen menen dat het bestreden gemeentelijk RUP dan ook geen rechtsgeldige basis heeft, “nu het voorziet in de verwezenlijking van de doelstellingen voor een (afgebakend) stedelijk gebied dat in realiteit nog niet werd afgebakend”. Volgens de verzoekende partijen heeft de eerste verwerende partij het subsidiariteitsbeginsel geschonden door zelf over te gaan tot afbakening van het stedelijk gebied op gemeentelijk niveau, terwijl een dergelijke afbakening op gewestelijk niveau nog niet heeft plaatsgevonden. Hoewel artikel 2.2.2, §3, VCRO stelt dat een later gewestelijk RUP de tegenstrijdige bepalingen van een eerder gemeentelijk RUP automatisch opheft, menen de verzoekende partijen dat

uit de rechtspraak van de Raad van State volgt dat het de gemeenten niet is toegelaten de chronologie en de hiërarchie te doorbreken en toch al een gemeentelijk RUP op te stellen in de redenering dat een later gewestelijk RUP een eventuele strijdigheid zonder meer zal opheffen. Een dergelijke werkwijze is allesbehalve zorgvuldig en creëert rechtsonzekerheid. Ten slotte halen de verzoekende partijen nog aan dat “ook ten opzichte van de bindende bepaling van het structuurplan, de definitie van het plangebied genegeerd wordt doordat volgens het Ruimtelijk Structuurplan Leuven het over de ‘ziekenhuissite’ gaat die ook het veel grotere deel tussen de [M]inderbroederstraat en de Brusselse straat omvat [z]odat de planning van het gebied dan ook in 1 geheel diende te gebeuren”.

69. In de memorie van wederantwoord stellen de verzoekende partijen nog dat het binnengebied en het buitengebied na afbakening niet gelijk zullen zijn in grootte, wat zal leiden tot een hogere densiteit voor de ontwikkelingen in stedelijk gebied versus deze in het buitengebied. Ze doen gelden dat “[d]e exacte cijfers”, die slechts bepaald kunnen worden na de afbakening van het regionaalstedelijk gebied, cruciaal zijn voor het uitwerken van het gemeentelijk RUP. Tevens verwijzen ze naar de rechtspraak van de Raad van State met betrekking tot de ontwikkeling van bedrijventerreinen binnen het afgebakende regionaalstedelijk gebied. Zonder afbakening van het regionaalstedelijk gebied Leuven is het niet mogelijk over te gaan tot geïnformeerde en onderbouwde verdeling van de woonbehoefte. Vervolgens voeren de verzoekende partijen aan dat de ziekenhuissite conform de definitie uit het GRS van de stad Leuven een veel groter gebied betreft dan het plangebied van het bestreden RUP. Het opsplitsen van grotere gehelen staat een coherente stedenbouw in de weg. Indien het mogelijk is om grote gedefinieerde plangebieden op te splitsen in kleinere delen, kan men zich immers onttrekken aan bijvoorbeeld de plan-MER-plicht. De verzoekende partijen besluiten dat de afbakening van het regionaalstedelijk gebied een cruciale stap is in de vertaling van de noden op Vlaams niveau naar deze op stedelijk niveau en bijgevolg op het niveau van de woonuitbreidingsgebieden, des te meer nu deze informatie door de eerste verwerende partij wordt gebruikt om de hoge densiteit te verantwoorden.

Beoordeling

70. Vooreerst dient vastgesteld te worden dat de verzoekende partijen nalaten de bindende bepalingen van het RSV aan te duiden die zouden voorzien in een verplichte chronologie om tot het afbakenen van het stedelijk gebied over te gaan alvorens, middels ruimtelijke uitvoeringsplannen, bijkomende ruimte voor woongelegenheden te bestemmen.

71. Onder punt 4 van de bindende bepalingen van het RSV in verband met het verdelen van de behoefte aan bijkomende woongelegenheden in de stedelijke gebieden, wordt onder meer het volgende bepaald:

“Wat betreft de ruimtelijke verdeling van de geraamde behoefte aan bijkomende woongelegenheden moet de verdeling anno 1991 in het woongelegenhedenbestand tussen gemeenten die geheel of gedeeltelijk tot het stedelijke gebied behoren en de kernen van de gemeenten die volledig tot het buitengebied behoren ten minste gehandhaafd worden. Dit betekent dat van de geraamde behoefte aan bijkomende woongelegenheden een minimum aantal in de gemeenten die geheel of gedeeltelijk tot het stedelijke gebied behoren moet worden gerealiseerd.”

Vervolgens wordt in deze bepaling vooropgesteld dat minimum 50% van de geraamde behoefte aan bijkomende woongelegenheden in de provincie Vlaams-Brabant dient te worden gerealiseerd in de gemeenten die geheel of gedeeltelijk tot stedelijk gebied behoren en wordt bepaald dat de provincie in het provinciaal ruimtelijk structuurplan een kwantitatieve taakstelling opstelt inzake woongelegenheden naar de geselecteerde structuurondersteunende kleinstedelijke gebieden en de kleinstedelijke gebieden op provinciaal niveau.

72. Onder punt 4 van de bindende bepalingen van het RSV in verband met het verdelen van de behoefte aan bijkomende woongelegenheden in het buitengebied, wordt onder meer bepaald dat van de geraamde behoefte aan bijkomende woongelegenheden slechts een maximum aantal in de kernen van gemeenten die volledig tot het buitengebied behoren, mogen worden gerealiseerd, dat dit maximum voor de provincie Vlaams-Brabant 50% bedraagt en dat de provincie in het provinciaal ruimtelijk structuurplan een kwantitatieve

taakstelling inzake de bijkomende woongelegenheden opstelt naar de gemeenten die tot het buitengebied behoren.

73. De voormelde bepalingen voorzien niet dat voor het creëren van ruimte voor bijkomende woongelegenheden een vaste afbakening van het stedelijk gebied ten opzichte van het buitengebied dient te zijn geschied. Voorts wordt in de mogelijkheid tot creatie van ruimte voor bijkomende woongelegenheden in beide gebiedscategorieën voorzien. Uit deze bepalingen kan derhalve geen verplichte chronologie worden afgeleid om tot het afbakenen van het stedelijk gebied over te gaan alvorens, middels ruimtelijke uitvoeringsplannen, bijkomende ruimte voor woongelegenheden te bestemmen.

74. Er wordt geen schending van het subsidiariteitsbeginsel aangetoond, evenmin als een schending van het zorgvuldigheids- of het rechtszekerheidsbeginsel.

75. In de mate dat de verzoekende partijen aanvoeren dat “ook ten opzichte van de bindende bepaling van het structuurplan, de definitie van het plangebied genegeerd wordt doordat volgens het Ruimtelijk Structuurplan Leuven het over de ‘ziekenhuissite’ gaat die ook het veel grotere deel tussen de [M]inderbroederstraat en de Brusselse straat omvat”, dient vastgesteld te worden dat dit in het verzoekschrift op geen enkele manier toegelicht wordt, zodat het middel op dit punt onontvankelijk is. De nadere toelichting die de verzoekende partijen dienaangaande geven in de memorie van wederantwoord is een laattijdige uitbreiding van het middel en onontvankelijk.

76. Het zevende middel is niet gegrond.

H. Achtste middel

Standpunt van de partijen

77. In een achtste middel wordt de schending aangevoerd van artikel 2.2.2, §1, VCRO in samenhang met de artikelen 4.2.1, 4.2.3, §3, en 4.2.6, §1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM), de materiële motiveringsplicht en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

In een eerste onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat de MER-screening onzorgvuldig is gebeurd en dat niet alle mogelijke effecten correct werden onderzocht. Meer bepaald zou geen aandacht zijn besteed aan “de problematiek van de densiteit” en “de problematiek van het verdwijnen van het groen”. Evenmin werden alternatieven bestudeerd aangaande de voorgenomen doelstellingen, noch werd enige verkeersstudie uitgevoerd. Verder merken de verzoekende partijen op dat “de aanvraag tot ontheffing MER eenzijdig informatie over het te ontwikkelen projectgebied door nv Resiterra bevat en niet over de overige aansluitende projectgebieden, noch over de impact op de reeds bestaande bebouwing”. Correcte analyse en besluitvorming waren derhalve volgens de verzoekende partijen onmogelijk.

In een tweede middelonderdeel betogen de verzoekende partijen dat er een plan-MER moet opgemaakt worden indien blijkt dat het RUP aanzienlijke milieueffecten met zich brengt. Aangezien er met verschillende aanzienlijke milieuaspecten geen voldoende rekening is gehouden, is de ontheffingsbeslissing onwettig. Er had geenszins besloten kunnen worden tot het niet opmaken van een plan-MER aangezien de omvorming van een open en groen binnengebied naar een zeer dichtbevolkte omgeving met het verdwijnen van heel wat belangrijk groen, veel bijkomende hinder genereert die diende onderzocht te worden in een plan-MER. De verzoekende partijen menen dan ook dat de ontheffingsbeslissing kennelijk onredelijk is aangezien zij geen rekening houdt

met deze hinder. De verzoekende partijen besluiten dat omwille van de kennelijk onzorgvuldige en bijgevolg onwettige beslissing tot ontheffing, de beide bestreden besluiten aangetast zijn door een onwettigheid daar zij instemmen met een RUP dat onwettig is tot stand gekomen, met name zonder het nodige plan-MER.

78. In de memorie van wederantwoord stellen de verzoekende partijen nog dat de aanvraag tot ontheffing van de plan-MER-plicht met betrekking tot “de zone tussen de Kapucijnenvoer en het herontwikkelingsproject van Resiterra slechts een summier tekstuele informatie [bevat]”. Bovendien wijkt het bestreden RUP volgens de verzoekende partijen af “van een belangrijke bepaling in deze summier tekstuele bepalingen”, met name dat “in de bepalingen van het RUP [...] bijkomend [zal] opgenomen worden dat deze projectzone slechts als één geheel kan ontwikkeld worden”. In de voorschriften van het bestreden RUP is echter sprake van twee delen waarvan de onderlinge relatie niet verder wordt uitgeklaard. Voorts voeren de verzoekende partijen aan dat de figuren uit de aanvraag onvolledig en bijgevolg misleidend zijn. Ook de inrichtingsplannen die blijkens de toelichtingsnota gebruikt zijn bij de opmaak van de ontheffingsaanvraag, bevatten onvolledige informatie, zoals onder meer blijkt uit het advies van Ruimte en Erfgoed.

Beoordeling

79. In het eerste onderdeel van het middel betwisten de verzoekende partijen in wezen de intrinsieke degelijkheid van de milieuscreening zoals goedgekeurd door de dienst Mer.

80. De Raad van State is niet bevoegd zijn beoordeling wat betreft de MER-screening in de plaats te stellen van die van de dienst Mer. In de uitoefening van de hem opgedragen wettigheidscontrole is hij enkel bevoegd na te gaan of de dienst Mer op grond van juiste feitelijke gegevens in redelijkheid heeft kunnen beslissen, te dezen dat “het voorgenomen plan geen aanleiding geeft

tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is”.

81. De verzoekende partijen voeren geen concrete elementen aan die van aard zijn om te doen besluiten dat de dienst Mer niet op grond van juiste feitelijke gegevens en in redelijkheid tot de voormelde conclusie is kunnen komen. Zij beperken zich tot de bewering dat “bij de opmaak van de screeningsnota aangaande de milieu- en menseffecten noch werd gekeken naar de problematiek van de densiteit, noch naar de problematiek van het verdwijnen van het groen, noch enige alternatieven werden bestudeerd aangaande de voorgenomen doelstellingen, noch enige verkeersstudie werd uitgevoerd”.

82. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat het verzoek tot raadpleging deze elementen in de screening betreft. Zo worden onder punt 6 de alternatieven voor het plan beschreven, met inbegrip van de alternatieven voor de verkeersafwikkeling. Onder punt 9.4 “Fauna en flora” wordt aandacht besteed aan het aanwezige groen binnen het plangebied en de effecten van het plan hierop. Verder kan gewezen worden op punt 9.6 “Mens: sociaalorganisatorische en ruimtelijke aspecten en hinder” en punt 9.7 “Mens: mobiliteit”. Op basis van deze gegevens heeft de dienst Mer beslist dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

83. Rekening houdend met het voorgaande, zijn de algemene beweringen van de verzoekende partijen niet van aard een schending te kunnen aantonen van de ingeroepen bepalingen en beginselen. De verzoekende partijen slagen er niet in aan te tonen dat het besluit van de dienst Mer feitelijk onjuist is of de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat.

84. Voor het eerst in de memorie van wederantwoord betrekken de verzoekende partijen de concrete inhoud van het verzoek tot raadpleging bij de uiteenzetting van hun middel. Deze argumentatie kon reeds in het verzoekschrift worden uiteengezet en is bijgevolg onontvankelijk.

85. Het eerste onderdeel is niet gegrond.

Tweede onderdeel

86. Nu de verzoekende partijen niet aantonen dat “er met verschillende aanzienlijke milieuaspecten geen voldoende rekening is gehouden”, is er in tegenstelling tot wat zij voorhouden geen sprake van een “kennelijke onzorgvuldige en bijgevolg onwettig[e] beslissing tot ontheffing”.

87. Het tweede onderdeel van het middel is niet gegrond.

88. Het achtste middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring, begroot op 7000 euro, ieder voor een twintigste.

De tussenkommende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkommsten, begroot op 625 euro, ieder voor een vijfde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zestien mei 2014, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust